

VYSVĚDČENÍ SPOLEČNOSTI ZA ROK 2014: LEPŠÍ ZNÁMKY NEŽ ZA ROK 2013 DOSTALA OD VEŘEJNOSTI VĚTŠINA HODNOCENÝCH OBLASTÍ.

Změny na politické scéně a předčasné volby do Poslanecké sněmovny v roce 2013 přinesly lepší hodnocení oblastí praktické politiky již začátkem roku 2014. Zlepšování pozorujeme i ve výsledcích aktuálního průzkumu z počátku ledna 2015. Dvě pětiny občanů (43 %) udělily jedničku nebo dvojku premiérovi B. Sobotkovi a třetina (32 %) dala tyto známky vládě jako celku. Zlepšení pozorujeme rovněž v hodnocení práce parlamentu, rozvoje demokracie a vnitropolitické situace. Žádná změna naopak nenastala v hodnocení práce prezidenta, stále je veřejností vnímán značně rozporně. U ostatních sfér života společnosti zjišťujeme většinou mírné zlepšení oproti předchozímu výzkumu. Dlouhodobě špatně jsou hodnoceny především výsledky privatizace, dále také poctivost v podnikání a podmínky života starých občanů.

Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 6. až 16. ledna 2015. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl soubor 1081 respondentů.

Každoročně v lednu STEM žádá občany, aby vystavili společnosti vysvědčení za uplynulý rok. Jednotlivé oblasti života v české společnosti hodnotí stejně jako ve škole – na stupnici od jedničky do pětky, kde jednička je známkou nejlepší a pětka nejhorší.

Na uplynulý rok 2014 se již tradičně podíváme dvojím pohledem. Průřezový pohled na vysvědčení ukazuje aktuální žebříček problémů naší společnosti, dlouhodobé srovnání současné situace s výsledky minulých let naznačí významné trendy vývoje.

1. Pořadí problémů naší společnosti

Nejlépe lidé stabilně hodnotí práci obecních a městských úřadů (více než polovina občanů jim dává jedničku nebo dvojku). Dále jsou lidé poměrně spokojeni s kvalitou zdravotní péče, prací krajských úřadů, zajištěním občanských svobod, možností uplatnit své schopnosti a situací ve školství. Mezi nejlépe hodnocené oblasti fungování české společnosti se podle aktuálního výzkumu zařazují i práce premiéra a činnost vlády, což v minulých letech neplatilo.

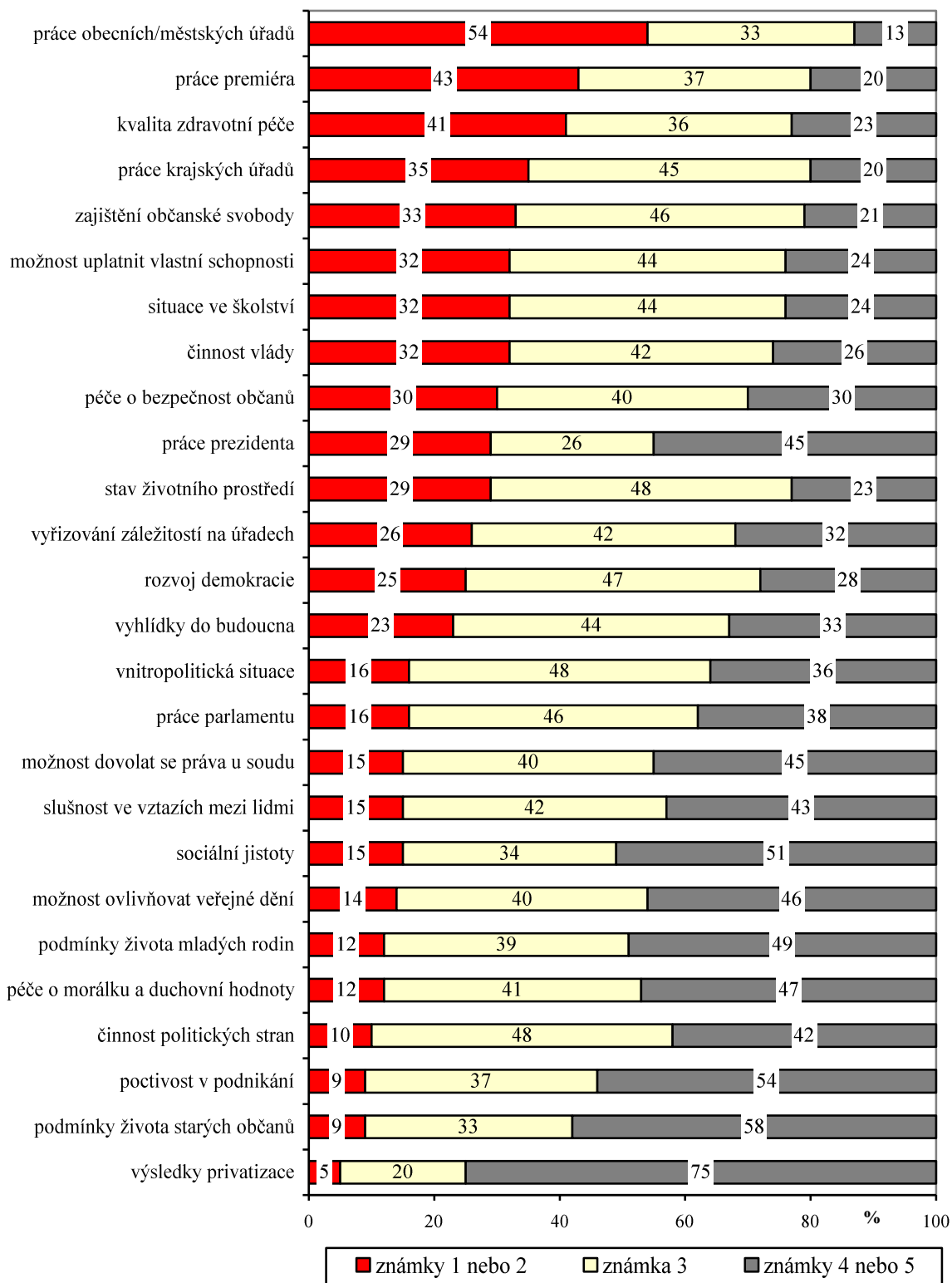
Relativně dobré hodnocení získává dále péče o bezpečnost občanů, stav životního prostředí, rozvoj demokracie, vyřizování záležitostí na úřadech a vyhlídky do budoucna.

Nejvíce rozporně je hodnocena práce prezidenta v loňském roce, téměř třetina lidí ji sice zhodnotila známkami jedna nebo dva, ovšem více než dvě pětiny naopak volily známky čtyři nebo pět.

Výrazně horší známky (průměrná známka nižší než 3,5) lidé dávají zajištění sociálních jistot, možnosti ovlivňovat veřejné dění, péči o morálku a duchovní hodnoty, podmínkám života

mladých rodin a starých občanů, poctivosti v podnikání. Tradičně nejhůře lidé hodnotí výsledky privatizace (průměrná známka 4,1).

Hodnocení různých oblastí života společnosti za rok 2014 (hodnocení na stupnici 1-5, kde 1=výborná, 5=nedostatečná)

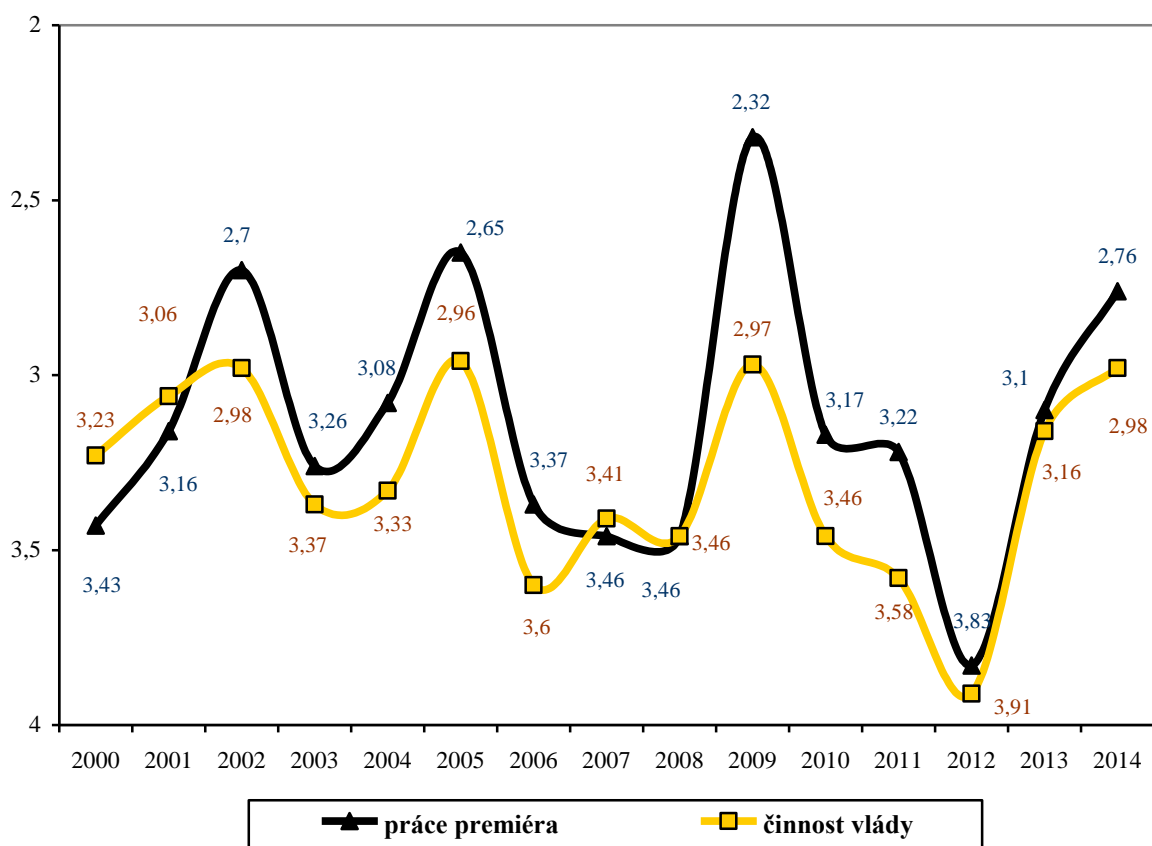
Pramen: STEM, Trendy 1/2015, 1081 respondentů

2. Trendy vývoje

Lepší známky než za předchozí rok dostala od veřejnosti naprostá většina hodnocených oblastí. Z velké části se jednalo sice o nepatrné změny, významné zlepšení v hodnocení jsme zaznamenali především v oblastech souvisejících s praktickou politikou, kam patří práce volených orgánů, vlády, premiéra i samotná vnitropolitická situace v zemi.

Z následujícího grafu je patrné zlepšení práce premiéra a činnosti vlády již ve výzkumu v lednu 2014, kdy lidé hodnotili premiéra Jiřího Rusnoka a jeho vládu působící do sestavení nové vlády po předčasných volbách v říjnu 2013. Činnost vlády Bohuslava Sobotky v roce 2014 je však hodnocena ještě lépe než v případě Rusnokovy vlády.

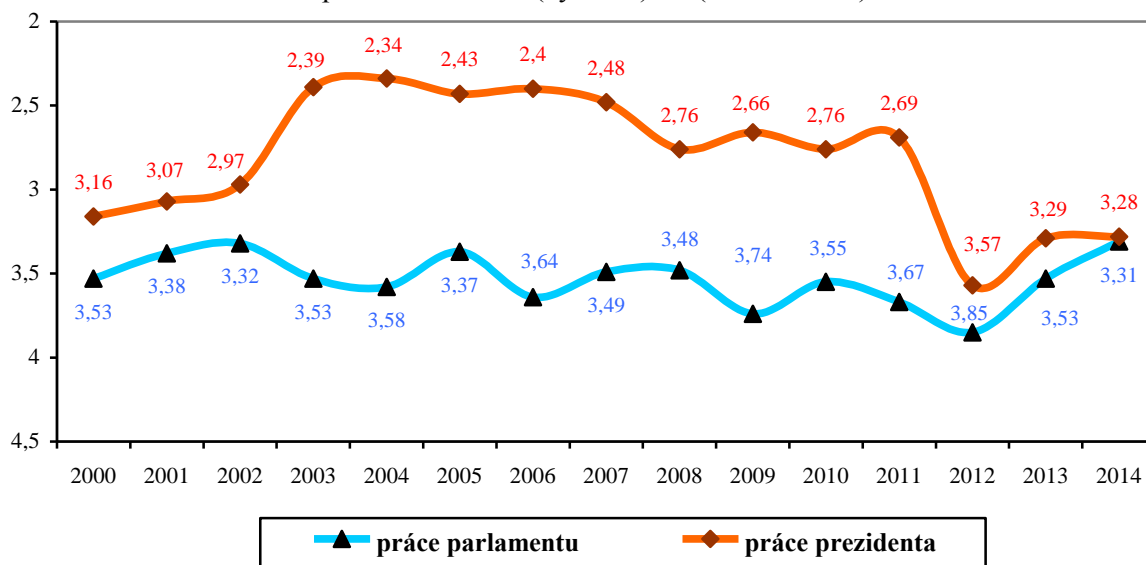
**Hodnocení stavu společnosti: práce premiéra
a činnost vlády**
průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

Pramen: STEM, Trendy 2001-2015
(výzkum probíhá každý rok v lednu a respondenti v něm hodnotí předešlý rok)

Z trendu zlepšujících se hodnocení aktérů české politiky se vyděluje hodnocení práce prezidenta, které je na stejné úrovni jako v předchozím výzkumu, přičemž číselné vyjádření průměru poněkud zastírá rozpornost hodnocení. Naopak v hodnocení práce parlamentu je patrné postupné zlepšování od předčasných voleb v roce 2013.

Hodnocení stavu společnosti: práce prezidenta a parlamentu průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

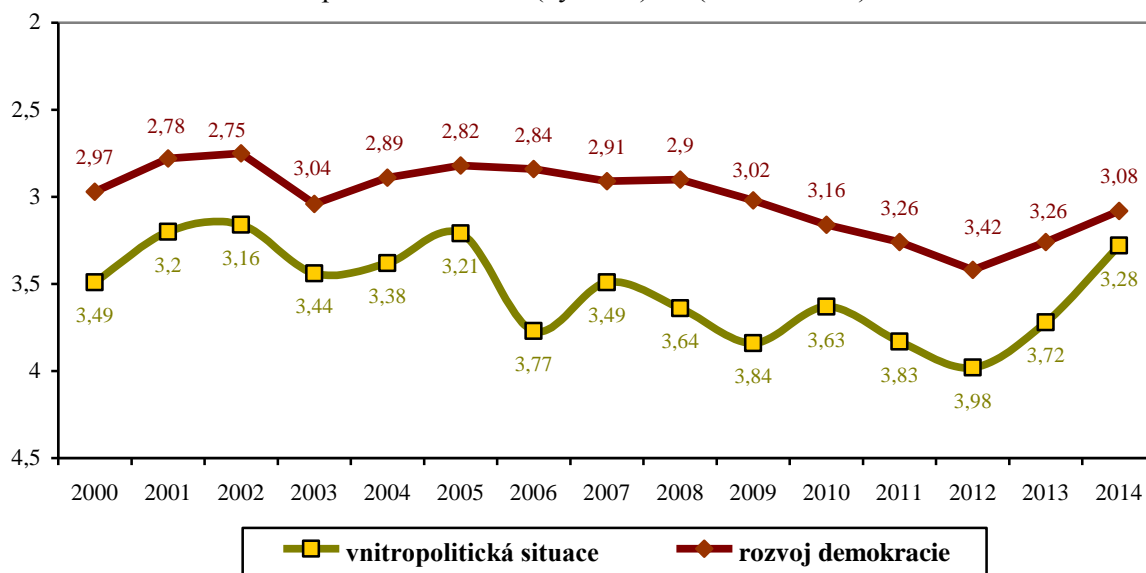
Pramen: STEM, Trendy 2001-2015

(výzkum probíhá každý rok v lednu a respondenti v něm hodnotí předešlý rok)

Pozitivnější přístup k praktické politice je patrný rovněž v zlepšujícím se hodnocení rozvoje demokracie u nás a především v hodnocení vnitropolitické situace, která se tak vymanila „ze sousedství“ nejhůře hodnocených oblastí a nyní má průměrnou známku 3,28.

Hodnocení stavu společnosti: vnitropolitická situace a rozvoj demokracie

průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

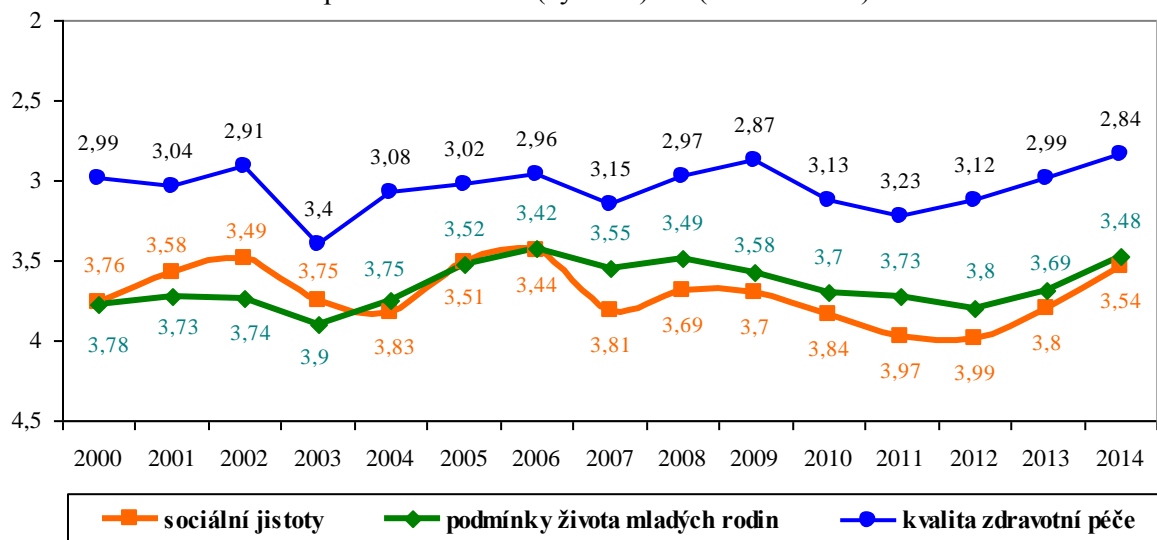
Pramen: STEM, Trendy 2001-2015

(výzkum probíhá každý rok v lednu a respondenti v něm hodnotí předešlý rok)

Pro ilustraci celkového zlepšování hodnocení jednotlivých oblastí života společnosti uvedme vedle oblastí praktické politiky ještě například lepší hodnocení kvality zdravotní péče, zajištění sociálních jistot a podmínek života mladých rodin.

Hodnocení stavu společnosti: sociální jistoty, kvalita zdravotní péče a podmínky života mladých rodin

průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

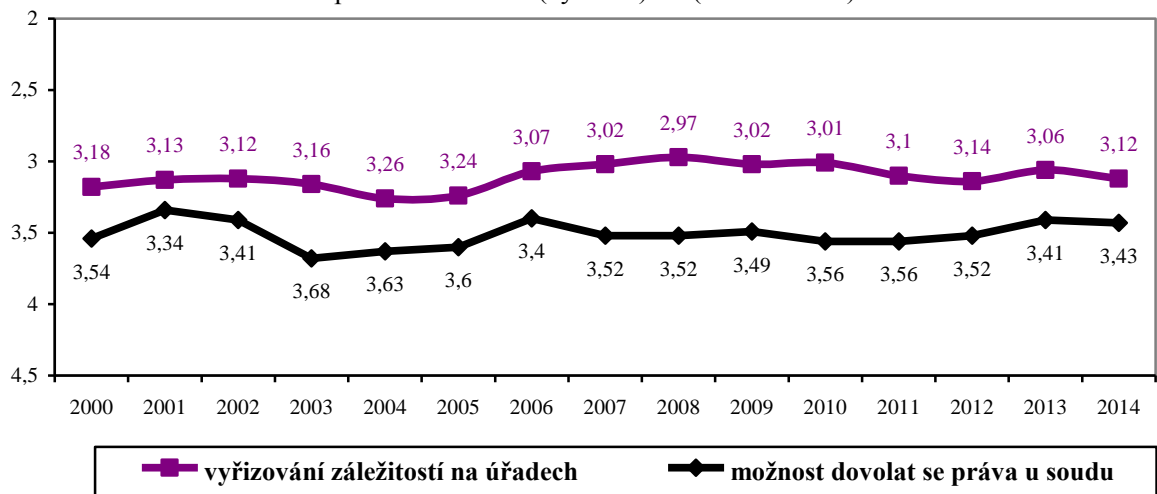
Pramen: STEM, Trendy 2001-2015

(výzkum probíhá každý rok v lednu a respondenti v něm hodnotí předešlý rok)

Minimální rozdíly ve srovnání hodnocení let 2013 a 2014 nebo jemné zhoršení zjišťujeme u některých institucí. Nepatrně se zhoršila průměrná známka u vyřizování záležitostí na úřadech a možnosti dovolat se práva u soudu.

Hodnocení stavu společnosti: vyřizování záležitostí na úřadech a možnost dovolat se práva u soudu

průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

Pramen: STEM, Trendy 2001-2015

(výzkum probíhá každý rok v lednu a respondenti v něm hodnotí předešlý rok)